

IFLA YILIN SİSTEMATİK HALK KÜTÜPHANESİ ÖDÜLÜ 2023 RAPORU DEĞERLENDİRMESİ

Mağfire SÖZEN

Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırma Enstitüsü,
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

magfiresozen@marun.edu.tr

<https://orcid.org/0009-0007-5483-6283>

ÖZ

Bu çalışmada Uluslararası Kütüphane Birliği (IFLA) tarafından 2023 yılının Sistematik Halk kütüphanesi ödülünü alan ve kısa listeye girmeyi başaran diğer kütüphaneleri inceleyeceğiz. Ödülün kriterlerini, kütüphanelerin özelliklerini, sundukları hizmeti, diğer kütüphanelerden ayrıştığı noktaları ve halka nasıl fayda sağlayıp, etki ettiği konusunda bilgi verilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın sonucunda ödül alan kütüphaneler göz önünde bulundurularak, Türkiye'deki halk kütüphanelerinin nasıl olduğu ve nasıl olması gerektiği gibi genel bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halk Kütüphaneleri, Kütüphane Hizmetleri, IFLA Ödülleri, Değerlendirme kriterleri

EVALUATION OF THE IFLA SYSTEMATIC PUBLIC LIBRARY OF THE YEAR AWARD 2023 REPORT

ABSTRACT

In this study, we will examine other libraries that have been shortlisted for the International Library Association's (IFLA) Systematic Public Library of the Year Award for 2023. We will try to provide information about the criteria of the award, the characteristics of the libraries, the services they offer, the points where they differ from other libraries, and how they benefit and impact the public. At the end of the study, we will try to make a general evaluation of how public libraries in Turkey are and how they should be, taking into account the award-winning libraries.

Anahtar Kelimeler: Public Libraries, Library Services, IFLA Awards, Evaluation criteria

GİRİŞ

Halk kütüphaneleri yediden yetmişe tüm halka çeşitli hizmetler sunan kurumlardır. Bu kütüphanelerin sınırları yoktur ve yaş, cinsiyet, dil, din fark etmeksizin herkese eşit şekilde hizmet sunar. Toplumun bilinçlenmesine, kişilerin kendisini geliştirmesine ve kültürel çeşitliliğe katkı sağlayarak bilgi erişimini kolay kılan kurumlardır. Halk kütüphaneleri kullanıcılara sadece fiziksel koleksiyon sunmazlar. Kitaplarla birlikte elektronik kaynaklar çeşitli kültürel etkinlikler, seminerler, tiyatrolar, çocuklar için oyunlar ve daha bunlar gibi hizmetler sunmaktadırlar. Yani kısaca halk kütüphaneleri, herkesin her türlü bilgiye erişimini ücretsiz bir şekilde gerçekleştiren kurumlardır.

Halk kütüphaneleri herkesin evi gibi olmalıdır. Kişilerin kendilerini konfor alanında hissedebileceği ve içinde huzur bulunduğu yaşam alanları olmalıdırlar. Halk kütüphaneleri tasarım- planlama

aşamasında her detayda kullanıcı odaklı düşünölmelidir. Kütüphanee çalışanları ve mimarları daime temas halinde olmalı ve kullanıcıya maksimum fayda sağlayabilecek ve kullanıcıyı kütüphaneye çekecek şekilde tasarlanmalıdır. Kütüphaneler, kullanıcıların hem bilgi gereksinimini karşılayacağı hem sosyalleşebileceği hem hobilerini yapabileceği kendisini iyi hissedeceği yerler olarak hizmet vermelidirler. Yani kütüphaneler sadece koleksiyon ve bilgi hizmeti odaklı olmamalı kullanıcıları her açıdan memnun etme odaklı olmalıdır.

Ticari kâr amacı gütmeyen ve sosyal kâr amacıyla hareket eden kurumlar olan kütüphaneler, nasıl kullanıcılara daha kaliteli hizmet verebilir, nasıl daha fazla kullanılmayı sağlayabilir, çaęa ayak uydurup her türden kullanıcıyı nasıl kuruma çekebilir bunlara cevaplar sunmalıdır. Muhtemelen IFLA tarafından ödöl almayı başarmış ve kısa listeye girebilmiş kütüphaneler bu cevapları mükemmel bir şekilde sunabilmiştir. Bu çalışmada bahsedilen kütüphanelere değinmeye çalışacağız. Bu kütüphanelerin hizmet kalitelerini, öne çıktığı kriterleri ve diğer kütüphanelerden hangi konularda ayrıldıklarına bakmaya çalışacağız. İlk olarak IFLA raporunda yer alan kriterlere göz atıp daha sonra ödöl kazan Gabriel García Márquez (İspanya) Kütüphanesini ve kısa listeye girmeye hak kazanmış Janez Vajkard Valvasor Krško Kütüphanesini (Slovenya), Parramatta Kütüphanesini (Avustralya), Doęu Şanghai Kütüphanesini (Çin) inceleyerek çalışmanın sonunda genel bir değerlendirme yapmaya çalışılacaktır.

IFLA YILIN SİSTEMATİK HALK KÜTÜPHANESİ ÖDÜLÜ 2023 RAPORU

"Yılın Halk Kütüphanesi" ödöl, IFLA (Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Kurumları Federasyonu) tarafından yeni halk kütüphanelerini onurlandırmak amacıyla verilmektedir. Ödöl, dünyanın herhangi bir yerinde, açık ve işlevsel mimariyi sürdürülebilir ve yaratıcı BT çözümleriyle birleştirmeyi en iyi şekilde başaran ve hem dijital gelişmeleri hem de yerel kültürü içeren bir halk kütüphanesine veriliyor.

Ödüle hak kazanabilmek için, kütüphanenin yeni inşa edilmiş olması, önemli bir uzantı eklemiş olması veya daha önce kütüphane olarak kullanılmamış bir binada bulunması gerekir.

Ödöl töreni, 21-25 Ağustos tarihleri arasında Hollanda'nın Rotterdam kentinde olan IFLA WLIC 2023'te gerçekleşmiştir. Ödölün kazanamı 5.000 \$ alır.

Değerlendirme kriterleri

Aşağıdaki altı kriter, uluslararası jüri tarafından yapılan değerlendirmeleri oluşturmaktadır:

- 1.Çevre ve yerel kültür ile etkileşim
- 2.Mimari kalite
- 3.Esneklik
- 4.Sürdürülebilirlik
- 5.Öğrenme ve sosyal bağlantı
- 6.Dijitalleştirme ve teknik çözümler

2023 Yılın Halk Kütüphanesi Ödölü için kısa liste:

- Biblioteca Gabriel García Márquez (İspanya) **Kazanan**
- Halk Kütüphanesi, Janez Vajkard Valvasor Krško (Slovenya)

- Parramatta Kütüphanesi (Avustralya)
- Şanghay Kütüphanesi Doğu (Çin)

Yukarıda ki listede kazanan dışındaki kütüphanelerde gerek çeşitlilikleri gerekse mimari yapısı olarak kazanan kütüphane kadar önemlidir (IFLA, 2023).

Gabriel García Márquez Kütüphanesi (İspanya)

Gabriel García Marquez Belediye Halk Kütüphanesi, 1983 yılında halka açılan Orcasur Platosu'nun eski kütüphanesinin varisidir. Mevcut kütüphane 1987 yılında aynı yerde açılmış ve daha sonra 2014 yılında yenilenmiştir. O sırada adı Kolombiyalı yazarın onuruna Gabriel García Márquez olarak değiştirildi.

Alanları: Danışma ve okuma odası, çok amaçlı oda ve grup çalışma odası, süreli yayınlar alanı, çocuk ve genç odası.

Hizmetleri: Kitap, multimedya ve dergi ödünç verilmesi, halka açık İnternet erişim hizmeti, Wi-Fi bölgesi, bibliyografik bilgi, okuma ve kullanıcı eğitiminin teşviki

Okuma yerleri: 142

İnternet istasyonları: 27 (görme engelli kişilerin bilgisayar kullanmasına izin veren NVDA ekran okuyuculu)

Çok amaçlı salon: 55

Grup çalışma odaları: 2 (6 ve 10 kişilik) (Ayuntamiento de Madrid, tarih yok).

Resim 1. (Granada, 2022).

Kütüphane Binası ve Genel Bilgileri

Kütüphane şu noktalarda iyi bir değerlendirme aldı: çevre ve yerel kültürle etkileşim, binanın mimari kalitesi, alanların ve hizmetlerin esnekliği, sürdürülebilirlik, öğrenme ve sosyal bağlantıya bağlılık, hizmetlerin dijitalleşmesi ve teknik çözümleri, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin yerine getirilmesi ve IFLA tarafından oluşturulan hizmetin küresel vizyonu.

28 Mayıs 2022 tarihinde açılan Gabriel García Márquez, Sant Martí bölgesinin merkez kütüphanesidir. Yaklaşık 4.000 m²'lik çıplak ahşap yapısıyla altı katlı muhteşem bir binedir. Bölgenin sosyal, kültürel ve eğitim derneklerinde örgütlenen sivil toplumun muazzam canlılığı ve faaliyetleriyle dikkat çeken bölge sakinleri için yerel bir kültür tesisidir. Tesis, enerji verimliliği, alternatif enerjilerin kullanımı, iç mekan çevre kalitesinin iyileştirilmesi, su tüketiminin verimliliği, malzeme seçimi vb. hususların projeye dahil edilmesine dayanan sürdürülebilir binalar için uluslararası sertifika sistemi olan Altın LEED sertifikasının alınmasını mümkün kılan sürdürülebilir stratejiler içermektedir.

Latin Amerika edebiyatı alanında uzmanlaşmış olan kütüphane, adını Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Gabriel García Márquez'den almıştır.

Koleksiyonu 40.000'den fazla belgeden oluşmaktadır. Bir kütüphanedeki olağan tematik bölümler arasında (çocuklar ve gençler, kurgu ve kurgu dışı, çizgi romanlar, gazete arşivleri, denemeler, sinema ve müzik, vb), Sant Martí topluluğunun ünlü üyelerinden birine özel olarak ayrılmış bir alan göze çarpmaktadır (Biblioteques de Barcelona, 2023). Suma Arquitectura tarafından tasarlanan Biblioteca Gabriel García Márquez, katlanmış sayfaları olan bir yığın açık kitabı andırıyor. Sağlam heykelsi şekli, kütüphanenin karakterini tanımlarken benzersiz aydınlatma sağlayan yoğun bir ahşap panel yapısı ile vurgulanmaktadır. Kütüphanenin ana odak noktası öğrenme ve sosyal bağlantıdır. Bu amaçla yaratıcılık, diller ve dijital okuryazarlık üzerine atölye çalışmaları sunmaktadır. Bir oditoryum, radyo stüdyosu, yemek atölyesi ve çocuklar ve gençler için duyuşsal alan içeren benzersiz olanaklarıyla kütüphane, çok çeşitli ilgi alanlarına ve deneyimlere hitap etmektedir.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve IFLA'nın Küresel Vizyonu doğrultusunda, Biblioteca Gabriel García Márquez, sürdürülebilirlik, topluluk katılımı ve bilgi güçlendirme için bütünsel bir yaklaşımı somutlaştırıyor. Tasarımı, programlaması ve çevresel ve sosyal sorumluluğa olan bağlılığı sayesinde, dünyanın dört bir yanındaki kütüphaneler için bir ilham kaynağı olarak hizmet vermektedir (Systematic, 2023).

Öne Çıkan Koleksiyonlar ve Hizmetler

Latin Amerika edebiyatı

Latin Amerika, iklimlerin, ırkların, ortamların ve kültürlerin olağanüstü çeşitliliğiyle bir uçtan bir uca keşişen bir kıtadır. Edebiyatçıları da bu zenginliğin doğal bir ifadesidir.

Gabriel García Márquez Kütüphanesi, adını aldığı yazarın hayal gücüne dayanarak, Latin Amerika edebiyatını oluşturan bu muazzam referanslar, öyküler, tarihler, şiirler ve yansımalar çizelgesini tanıtmayı amaçlamaktadır (Biblioteques de Barcelona, tarih yok).

Fons Francisco Ibáñez

Francisco Ibáñez (1936-2023), İspanyol en üretken ve tanınmış çizgi roman yazarlarından biriydi ve Gabriel García Márquez Kütüphanesi'nin komşusuydu. Burada ona ve eserlerine adanmış özel bir

koleksiyon bulunmaktadır. 60 yıldan fazla süren profesyonel kariyeri boyunca, Ibáñez kişisel bir mizah geliştiren birçok karakter yarattı (Biblioteques de Barcelona, tarih yok).

Sant Martí

Gabriel García Márquez Kütüphanesi, yerel bilgi ve enformasyon için bir referans noktası olmayı amaçlamaktadır. Proaktif bir ruhla, Sant Martí de Provençals'ın eski kentinin ve Sant Martí'nin şu anki bölgesini oluşturan beş mahallenin hafızasının büyük bir bölümünü, özellikle de Sant Martí Verneda'sına vurgu yaparak toplamayı ve yaymayı amaçlamaktadır (Biblioteques de Barcelona, tarih yok).

Ràdio Maconda

Radyosu olan bir kütüphane mi? Kütüphanede bir radyo istasyonu mu? İlk şaşkınlık geçtikten sonra her şey açıklığa kavuşur: kütüphaneler toplumun kültürel ifadesi için bir alandır ve bir radyo istasyonu başka nedir ki? Bu düşünceyle Gabriel García Márquez Kütüphanesi, Barselona'daki tüm kütüphanelere açık bir platform olan Ràdio Maconda'yı tanıtıyor; bu platformda kütüphaneler, podcast şeklinde ağda kalacak programlar aracılığıyla faaliyetlerini ve çalışmalarını sergileyebilecekler (Biblioteques de Barcelona, tarih yok).

Duyusal alan

Duyusal odalar, ses, ışık ve titreşimle oynayan elektronik malzemeler ve cihazlarla dikkati ve refahı teşvik eder. Özellikle duyuşal uyarım için tasarlanmış bir ortamdır ve uyarınları ayarlamanıza, kokuyu, aydınlatmayı ve sıcaklığı kontrol etmenize olanak tanır. Fiziksel ve bilişsel açıdan hoş, güvenli ve erişilebilir bir alandır, dikkati teşvik eder ve çeşitli cihazlar ve malzemeler kullanarak keşif, zevk ve refah duyularını destekler (Biblioteques de Barcelona, tarih yok).

Janez Vajkard Valvasor Krško Halk Kütüphanesi (Slovenya)

Resim 2 (Valvasorjeva knjižnica Krško, 2024).

Kütüphane Binası ve Genel Bilgileri

Valvasor Kütüphanesi, Krško 1964 yılında bir belediye kütüphanesi olarak kurulmuştur. Başlangıçta koleksiyonu yaklaşık 2.100 birimden oluşuyordu ve kullanıcılarının toplam sayısı 410 kayıtlı üyeydi. Kütüphane 1988 yılında, yıkılmış olan barok Capuchin Manastırı'nın yenilenmiş binasına taşınmış ve tarihi kütüphanenin yönetimini devralmıştır. Özel odalar manastırın tarihine ve Krško'lu sözlük bilimci ve kütüphaneci Alfonz Gspan 'a (1904-1977) adanmıştır. Kütüphane ayrıca 2009 yılında Slovenya'da Speedway üzerine benzersiz bir daimî sergi açmıştır.

Bugün 6.000'den fazla üyesi ve 145.000'den fazla ünitesi bulunan kütüphanede süreli yayınlar bölümü, 40 koltuklu bir çalışma-okuma odası, çocuk köşesi, yerel bilgi koleksiyonu ve ayrı olarak konumlandırılmış bir gençlik bölümü bulunmaktadır. Kütüphanenin Videm ve Kostanjevica na Krki'de de şubeleri bulunmaktadır (Culture.si, tarih yok).

Çalışanların ve bir kurum olarak Krško Valvasor Kütüphanesi'nin değerleri:

*Bilgi *Saygı *Yaratıcılık *Güvenilirlik *İş birliği

Tesisler ve ekipman

- İade eden kitap makinesi
- Materyal ödünç almak için bahişçi
- Akıllı raflar
- Sipariş edilen malzemeleri toplamak için 7/24 paket
- Bilgisayarlar ve WiFi
- Dizüstü bilgisayar kiralama
- Elektronik okuyucu
- Baskı Kutusu
- Kahve makinesi
- Çalışma hücreleri ve okuma odaları
- Masal Odası
- Atrium (Valvasorjeva knjižnica Krško, 2024).

Özel Koleksiyonu

Dalmatin İncil (1584)

2010 yılında Krško'daki Valvasor Kütüphanesi, yıllar süren çabalar ve araştırmalardan sonra, Dalmatin'in 1583 yılında Wittenberg Bohorice'de basılan İncil'inin 1584 tarihli orijinal nüshasını başarıyla satın aldı ve koleksiyonuna kattı. Sloven tarihi ve özellikle de Sloven dilinin tarihi açısından son derece önemli olan ve hem İncil'in Slovence'ye ilk tam ölçekli çevirisinin genel hikayesini hem de birçok özelliğini yansıtan kendi hikayesini anlatan bu eserin bir kopyasını onlarca yıl sonra George Dalmatin'in memleketine kazandırılmıştır. Geçmişte, Krško'daki Capuchin kütüphanesi Dalmatin'in İncil'inin iki orijinal kopyasıyla zenginleştirilmiştir, ancak uzun yıllar boyunca başka kurumlarda saklanmıştır.

Carniola Dükahğı'nın Zaferi (1689)

Karniyola Dükahğı'nın Zaferi bir ansiklopedi ve bölgesel tarihçedir, yaratıldığı dönemde ciddi bir bilimsel ve tarihi eserdir, hikayeler, masallar, hikayeler, efsaneler, anekdotlar ve ahlaki masallarla serpiştirilmiştir. Valvasor Kütüphanesi Krško, bu anıtsal ve tarihsel açıdan önemli eserin 1978 baskısı hariç tüm baskı ve çevirilerine sahiptir.

Carniola Dükalığı'nın onuru ve şanı (2009–2013)

Büyükluğu ve metnin 17. yüzyıl Almancasıyla yazılmış olması nedeniyle Karniyola *Dükalığı* 'nın Zaferi çok az sayıda yeniden baskı görmüş ve Slovence okuyuculara ancak yavaş ve kademeli olarak ulaşabilmiştir. Karniyola *Dükalığı* 'nın Zaferi'nin Slovence'ye ilk tam ölçekli çevirisi 2009-2013 yılları arasında Karniyola Dükalığı'nın *Onuru ve Zaferi* başlığı altında yayımlanmış ve Karniyola Ülkesi Enstitüsü'nün çok sayıda uzmanın katılımıyla gerçekleştirdiği başarılı bir proje olmuştur.

Iconotheca Valvasoriana (2009)

2009 yılında Slovenya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Krško kentine, orijinali Zagreb'deki Metropolitan Kütüphanesinde bulunan Jan Vajkard *Valvasor* 'un baskı koleksiyonu *Iconotheca Valvasoriana* 'nın tıpkıbasımını bağışlamıştır. Valvasor'un seyahatleri sırasında satın aldığı, konu, teknik ve sanatçıların milliyetine göre düzenlenmiş ve beyaz deri ile ciltlenmiş 7 752 baskıyı içeren, 1'den 18'e kadar numaralandırılmış 17 ciltten oluşmaktadır (dördüncü cilt kayıptır). Her baskıya çok dilli başlıklar eşlik etmektedir (Valvasorjeve knjižnica Krško, 2024).

Çeşitli Özel İhtiyaçları Olan Kullanıcılarla Çalışma

Bilgiye ve bilgiye erişime ulaşmak, her bireyin yaşamında temel bir ihtiyaçtır. Bu nedenle, herhangi bir toplumun görevi, ırk, cinsiyet ve farklılık gibi çeşitli biçimlerdeki ayrımcılığa bakılmaksızın, tüm üyelerine bunu sağlamaktır. Farklı bireylerin bilgiye, bilgiye ve kültürel varlıklara ulaşma yetenekleri farklı olduğundan, kütüphanelerde bu erişim konusunda zorluk yaşayan potansiyel kullanıcılara özellikle dikkat etmek önemlidir. Bu kullanıcılara çeşitli iş birliği biçimleri sunuyoruz:

- Dernek veya birim merkezinde materyal ödünç verme,
- Bilgiye erişim,
- Kütüphane ziyaretleri,
- Dernek merkezinde kütüphane materyalinin sunumu,
- Okuma ve anlatma saatleri,
- Okuma rozeti,
- Bilgisayar eğitimi,
- Kütüphane etkinlikleri hakkında kullanıcıları bilgilendirme,
- Dernek ve okulların kütüphane etkinliklerine uyumlu programlar (Valvasorjeva knjižnica Krško, 2024).

Resim 4 (Valvasorjeva knjižnica Krško, 2024).

Parramatta Kütüphanesi (Avustralya)

Resim (Boardman, 2023).

Kütüphane Binası ve Genel Bilgileri

Modern Parramatta Kütüphanesi, PHIVE'nin birinci ve ikinci katlarında yer alıyor. Parramatta Meydanı'nı gören manzaralar eşliğinde, zemin kattaki kafeden aldığımız bir kahveyle ve keşfedilecek 65.000'den fazla kitapla, tüm gün oturup okumak veya çalışmak isteği uyandırıyor. Uzatılmış çalışma saatleri ve sunduğu imkanlarla daha fazla yararlanma hizmeti sağlıyor. Kütüphanenin iki katı da tamamen erişilebilir olup, katlar arasında kolayca ulaşımı sağlayan asansörler bulunmaktadır.

Etkinlikler

Yıl boyunca, Kütüphane yeni bir hobi veya beceri öğrenebileceğiniz veya yeni arkadaşlarla tanışabileceğiniz heyecan verici bir etkinlik programı düzenlemektedir. Şunlar için bize katılın:

- Yazar söyleşileri
- STEM ve kodlama dersleri
- Dijital okur yazarlık sınıfları
- Kitap kulüpleri
- İngilizce konuşma dersleri
- Yaratıcı yazma atölyeleri
- Boş zaman grupları

Kütüphane Teknolojisi ve Diğer Hizmetler

Çalışmak, çalışmak veya buluşmak için sessiz bir yer mi arıyorsunuz? City of Parramatta Kütüphanesi'nde bulabilirsiniz.

- Ücretsiz kullanım için genel bilgisayarlar.
- Tüm alanlarda ücretsiz genel WiFi.
- Kişisel cihazlarınızı bağlayıp kullanabileceğiniz şarj noktaları.
- Baskı ve tarama hizmetleri.
- Hâkim Yardımcısı hizmetleri mevcuttur.

Kütüphane ve teknoloji destek personeli yardıma ihtiyaç duyulduğu durumlarda yanınızdadır.

Kitap veya kaynak ödünç almak için kütüphaneye üye olmanız gerekiyor. Üyelik ücretsiz ve katılmak için sadece kütüphane personeline başvurmanız veya online olarak üye olmanız gerekmektedir. Üyelik ayrıca size geniş bir elektronik kitap, eDergi ve eSesli kitap yelpazesi sunan çevrimiçi kütüphane kataloğuna ücretsiz ve 7/24 erişim sağlayacaktır (PHIVE is Parramatta Square, tarih yok).

Kütüphane Koleksiyonu

Parramatta Kütüphanesi'ni ziyaret etmek ve geniş koleksiyonu keşfetmek herkes için açıktır. Yeni bir şeyler okumak için kitaplık ekranlarını gözden geçirip veya türe göre arama yapmak mümkündür. Gazeteler, dergiler, büyük punto kitaplar, sesli kitaplar ve DVD'ler için seviye birden yararlanılır. Parramatta'nın tarihini ve mirasını özel Yerel Araştırmalar Kütüphanesi'nde yer almaktadır. Kütüphanenin her iki katında da kendi kendine hizmet veren kiosklar ve akıllı kitap iade rafları bulunmaktadır. Kitaplar ayrıca her gün, günün 24 saati, haftanın 7 günü PHIVE'in dışındaki şutlardan

da iade edilebilir.

Kütüphanede, Parramatta'nın tarihi ve mirası hakkında araştırma yapmak ve öğrenmek isteyenler için özel bir Yerel Çalışmalar Araştırma Kütüphanemiz ve Araştırma Laboratuvarı mevcuttur. Miras koleksiyonları ve araştırma hizmetleri bireyler, öğrenciler, araştırmacılar, arkeologlar, akademisyenler ve planlamacılar ve mimarlar gibi profesyoneller için erişilebilirdir.

Miras Koleksiyonları

- ***Konsev Arşivleri:*** Bu kaynaklar şehrin ve mahallelerin kurumsal hafızasını oluşturmaktadır. Toplantı tutanaklarını, yıllık raporları, mülk kayıtlarını, haritaları, fotoğrafları ve film görüntülerini içerir.
- ***Topluluk Arşivleri:*** Bu kayıtlar topluluk üyeleri tarafından oluşturulmuş veya toplanmıştır ve idari kayıtları, kişisel belgeleri, efemera ve görüntüleri içerir.
- ***Kültürel Koleksiyon:*** Arkeolojik eserler, kültürel açıdan önemli nesnelere, sivil ve törensel hediyeler ve sanat eserlerinden oluşan yaklaşık 100.000 nesneyi içerir.
- ***Medya Koleksiyonu:*** Bu, Parramatta'daki iş ve yaşam tarihini yakalayan küçük ama ilginç bir resim, film, video, sözlü tarih ve diğer ses kayıtları koleksiyonudur. Medya koleksiyonuna erişim çevrimiçidir veya bunları şahsen görüntülemek için Araştırma Laboratuvarından randevu alınması gerekmektedir.

Yerel Çalışmalar Araştırma Kütüphanesi

Yerel Çalışmalar Referans ve Araştırma Kütüphanemiz, PHIVE'deki kütüphanenin ikinci katında yer almaktadır. Burada Parramatta'nın mirası, insanları ve yerleri hakkında daha fazlasını keşfedebilirsiniz. Orijinal kitaplar, metinler, aile tarihi kayıtları ve haritalardan oluşan geniş koleksiyona ister ilgili bir birey ister akademisyen olun, topluluktaki herkes tarafından göz atılabilir. Yerel Çalışmalar Araştırma Kütüphanesi'ndeki materyaller ödünç alınamaz, ancak telif hakkına tabi olarak taranabilir veya fotokopisi çekilebilir.

Araştırma Hizmetleri

PHIVE Araştırma Laboratuvarı'nda gazeteler ve haritalar, geniş bir mikrofilm ve mikrofiş kataloğu dahil olmak üzere kapsamlı bir tarihi öge koleksiyonu mevcuttur. Eğitimli uzmanlar, soy ve aile geçmişini araştırma becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olabilir ve kendi araştırmanızı yürütme ve kütüphane referans hizmetlerini kullanma konusunda eğitim ve ipuçları sağlayabilirler.

Bunun sizin için yapılmasını tercih ederseniz, ekip size bir saate kadar araştırma sağlayabilir ve yılda en fazla beş talebi ücretsiz olarak sağlayabilir. Daha uzun süren talepler için ücret ve masraflarına bakmalısınız. İhtiyaç duymanız halinde bir fotokopi makinesine erişimi olan mikrofilm makaralarını ve mikrofiş dosyalarını okumanızı sağlamak için yerinde Scan Pro makineleri bulunmaktadır (PHIVE is Parramatta Square, tarih yok).

Doğu Şanghay Kütüphanesi (Çin)

Resim 8 (RawVision Studio, 2022).

Kütüphane Binası ve Genel Bilgileri

Doğu Şanghay Kütüphanesi, dünyanın en büyük kütüphanelerinden biri olarak duran bir sivil dönüm noktası ve kültürel destinasyondur. Yılda 4 milyondan fazla ziyaretçisiyle, modern kütüphanelerin gelişen rolünü temsil eden sanat, kültür ve teknoloji odaklı öğrenme için hayati bir merkez olarak hizmet vermektedir. İleri görüşlü yaklaşımına rağmen, kütüphane aynı zamanda eski edebiyatçıların sembolü olan bilim adamının kayası Taihu taşı anımsatan tasarımıyla klasik Çin bilimine saygı gösteriyor ve böylece modern binayı Çin tarihi ve geleneğine bağlıyor.

Doğu Şanghay Kütüphanesi, bir sevgiyle korunan Çin sembolünü mimari ve tasarım aracılığıyla yeniden yorumlama fırsatıydı. Mimarisi, iç tasarımı ve programlamasıyla, Doğu Şanghay Kütüphanesi, bir Çin bahçesindeki bir bilginin taşı çağrıştırıyor: bir zümrüt ağaç kubbesiyle çevrili çok yüzlü bir taş; doğal olarak oluşan iç mekanların bağlantılı bir ağı; bilgi, araştırma ve keşfin bir kaynağıdır. Kütüphanenin dış cephesi, basılı edebiyata daha da incelikli bir simgecilikle saygı gösteriyor. Cephe cam panellerine "basılmış" olan mermer kıvrımlarının 15 fotoğrafını tasvir eden soyut bir motif, kütüphanenin "kapağını" temsil eder. Farklı şeffaflık derecelerine sahip yatay bantlar halinde düzenlenmiş bu oyulmuş paneller, ışığın binaya derinlemesine nüfuz etmesine izin verir, mekânı aydınlatır ve iyi bir kitap gibi, zihni aydınlatır. Doğu Şanghay dünyanın en büyük yeni kütüphanelerinden biridir. Sanat, kültür ve teknoloji odaklı öğrenmenin merkezi olarak temel işlevi, modern kütüphanelerin hızla değişen varlık nedenini yansıtır.

Doğu Şanghay, 4.8 milyon kitabı barındırmasına rağmen, yılda 4 milyonu aşkın ziyaretçi için 1.200'den fazla konferans, seminer, gösteri, etkinlik ve uygulamalı etkinlik ev sahipliği yapacak. Bu çeşitli programlar, 115.000 metrekaarelik açık, esnek ve bağlantılı ortamlar tarafından kolaylaştırılacaktır (Schmidt Hammer Lassen, tarih yok).

Kütüphanenin Alanları

Entegre yardım masası, çocuk alanı, engelli okuma odası, gazete alanı, okuma meydanı, tema alanı, sosyal bilimler müzesi, koleksiyon butik kütüphanesi

Bu alanlarda danışma, okuma meydanı ve gazete alanı her gün bunların dışındaki yerler pazartesi günleri dışında açıktır. Sabah 09:00- Akşam 20:30 saatleri aralığında açık. Pazartesi açık olan alanların açılış saati 13:30 (Shanghai Library Institute of Scientific and Technical Information of Shanghai, tarih yok).

"Şangay Doğu Kütüphanesi müşterisinin kütüphane için bir vizyonu vardı. Kütüphane ilham, öğrenme, değişim ve yaratılma için bir alan olmalıdır. Tasarım süreci boyunca, bir kütüphane olması gerektiğini duyduklarımızı izledik, kişiselleştirilmiş bir bina oluşturmak, birbirine bağlı ve kapsayıcı mekanlar yaratmak istedik. Amaç, Şanghay vatandaşlarının ikinci bir evi olarak hissedilebilen bir bina yaratmak "dedi. Schmidt Hammer Lassen'in ortağı Chris Hardie. "Modern bir kütüphane, farklı malzemeleri depolamak ve ödünç vermek için sadece bir yer değil, aynı zamanda kalmak, sosyalleşmek, ilham vermek ve şaşırmak için de bir yer. Bu değişikliklere ve bu zorluklara verilen cevap, bir "koleksiyondan bağlantıya" geçiş dediğimiz şeydir. Kütüphaneler sadece pasif koleksiyonlar değil, kullanıcıları bilgi, deneyim, yenilik ve en azından vatandaşları ile birleştiren canlı kurumlar "diye ekledi (Fiori, 2017).

Resim (Schmidt Hammer Lassen, 2023).

GENEL DEĞERLENDİRME-SONUÇ

Halk kütüphaneleri, toplumun her kesiminden kişiye çeşitli hizmet imkânları sunarak gelişimlerine, öğrenimlerine, bilgi gereksinimlerine, hobilerine, sosyalleşmelerine vb. birçok alanda ilerlemelerine fayda sağlamaktadır. Halk kütüphaneleri içerisinde bulunduğu toplumun yapı taşıdır ve toplumun daima ilerlemesi için kütüphaneleri kullanan ve kullanacak olan kişiler bilinçlendirilmelidir. Kütüphane kullanımını yaygın hale getirmek, kuruma kullanıcı çekmek adına onların ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda daha fazla çalışma ve iyileştirme yapılmalıdır. Bu çalışmalar bulunduğumuz çağa uygun şartlarda değişim ve dönüşümler göz önünde bulundurularak stratejik olarak planlanmalıdır. Bakıldığında IFLA raporlarında halk kütüphaneleri alanında kendisini ciddi seviyede geliştirmiş kütüphaneler mevcuttur. Bunların ortak paydaları ise tamamen kullanıcı odaklı

olmalarından kaynaklanmaktadır. Bu kütüphaneler gerek bina- mimari yapıları gerekse kullanıcılara sundukları sosyal alanları olarak dünyadaki çoğu kütüphaneden farklıdır. Ödül almaları ve aday gösterilmeleri tesadüf değildir.

Halk kütüphaneleri eski geleneksel yapısından çıkarak 21. Yüzyılın gereksinimlerini karşılayabilir hale getirilmelidir. Teknolojik anlamda çok fazla gelişmeler yaşanmış ve bilgi çağına geçiş yapılmıştır. Kütüphaneler medya, uzaktan eğitim, bilgiye her türlü erişim, bilgi okuryazarlığı, sosyal anlamda geliştirici atölyeler vb. konularda hizmet sunmalıdır. Bunların hepsine hem kütüphanelerin fiziksel özelliklerini hem de hizmet veren çalışanlarını her açıdan hazır hale getirmek mecburiyetindedir. Halk kütüphaneleri yaşam boyu öğrenme alanları olmalıdır. Bu kurumlar kullanıcılara her türlü hizmeti sundukça, koleksiyonlar kullanıldıkça var olacaktır. Aksi halde sosyal kâr amacı güden kurumlar olarak kullanıcı çekemediğinde kaynaklar kullanıcılar tarafından kullanılmadığında var olmasının bir amacı kalmamış olur.

IFLA Yılın Sistematik Halk Kütüphanesi Ödülünü almaya ya da aday olmaya hak kazanmış kütüphanelerin ortak özelliklerinde bina-mimari tasarımları göze çarpmaktadır. Hepsinin tasarımı çok ince ayrıntılarla düşünülmüş ve görünümleri ile bile insanı içine çekmektedir. Daha çok yaşam alanı ve kişinin evi gibi hissetmesi için tasarlanmış alanları mevcuttur. Toplumun her kesimini çekebilecek nitelikte organizasyonlar, atölyeler, eğitimler düzenlenmektedir. Kişilerin hem rahatça boş vakitlerini değerlendirebileceği hem konfor alanında hissedebileceği ve aynı zamanda da sosyalleşebileceği alanlar tasarlanmıştır. Ayrıca bu kütüphanelerde engelli kullanıcılar düşünülerek onlara hem fiziksel hem dijital anlamda alan tanımlanmıştır. Kütüphanelerin erişilebilirliği açısından kullanıcı odaklı alanlar yaratmak önemlidir. Bu tarz kütüphanelerde yaygınlaşmış makerspace olarak adlandırılan laboratuvar, atölye, sanat çalışmaları, teknolojik çalışmalar vb. için oluşturulan kendin yap yaklaşımına uygun alanlar mevcuttur. Bu alanlar her kesime ücretsiz sunulmakta ve kullanıcıyı kuruma çekip onlara faydalı olabilmek adına önemlidir. Kurum esnekliği ön planda tutulan kütüphaneler toplum tarafından tercih sebebi olur. Bu kütüphanelerde sürdürülebilirlik açısından da yenilikçi, en uygun kaynakları en az maliyetle kullanarak ve döngüsel olarak hareket ederek çevre dostu çalışmalar yapılmıştır. Kriterlerden biri olan ve çağımız için en önemlisi olan dijital teknolojilerin bu kurumlarda entegre şekilde sunulduğunu söyleyebiliriz. Böylece kullanıcı her türlü yenilikten faydalanabilmektedir. Bunlar her türlü teknolojik alette olabilir bir elektronik kaynak ve yazılımda olabilir. Bu kütüphaneler çağın gerisinde kalmayarak daima yenilikçi stratejiler benimsemişlerdir.

Genel anlamda IFLA tarafından ödül almış kütüphanelerin durumlarına bakılarak Türkiye’deki halk kütüphanelerinin nasıl olması gerektiği konusunda öneriler sunulabilir. Bunlar:

- Halk kütüphaneleri için hizmete uygun, konforlu, kullanıcı ve kurum ihtiyaçlarını ön planda tutan, binalar tasarlanmalıdır.
- Kütüphane binalarını merkezi alanlara inşa etmek kullanıcıların erişimleri açısından daha avantajlı olacaktır.
- Binalar tasarlanırken alanların genişliği, ferahlığı düşünülerek kullanıcı ve koleksiyonlar için yeterli alan ayrılmalıdır.
- Binalar tasarlanırken kullanıcı ve çevre dostu olmasına dikkat edilmelidir. Kütüphane yapılırken en az maliyetle hatta eski binaları geliştirip, yenileyip, dönüştürerek döngüsel sürdürülebilirlik sistemi ile tasarlanabilir.
- Binalar tasarlanırken aydınlatması, iklimlendirmesi, doğal afetlere dayanıklılığı gibi unsurlarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde hem bina hem içerisindeki

koleksiyon, kullanıcı ve çalışanlar kötü etkilenebilir.

- Engelli kullanıcılar için asansörler, masalar, koleksiyonlar ve rahatça hareket edebilecekleri alanlar düşünülmelidir.
- Tasarım olarak kullanıcıların kendilerini evlerinde gibi hissettikleri ve ikinci yaşam alanı olarak görebilecekleri daha rahat, güvende oldukları alanlar oluşturulmalıdır. Mesela kullanıcıların içerisinde sosyalleşebileceği ve yeme-içme ihtiyaçlarını karşılayabileceği alanlar olmalıdır.
- Binaların ısı ve ses yalıtımları iyi olmalıdır. Dışarıdan gelebilecek herhangi gürültüden ya da ekstra bir sıcaklık-soğukluktan kullanıcı ve çalışanlar etkilenmemelidir.
- Bazı halk kütüphanelerinde bulunsa da çoğu halk kütüphanesinde olmayan makerspace alanlarına daha fazla önem verilmelidir. Bunlar kullanıcıların kişisel ve eğitimsel gelişimlerini desteklemek için çok önemlidir. Mesela meslek edinmek için verilebilecek herhangi eğitim programı ve hobi edinmek için verilecek kurslar olmalıdır. Mesela teknoloji alanında bilgi sahibi olmak isteyen kullanıcılara kod yazılımı, 3D çizimler öğretmek ya da hobisini geliştirmek isteyen kullanıcılara resim, el sanatları gibi eğitimler vererek faydalı olmak kütüphanenin amaçları arasında olmalıdır.
- Halk kütüphaneleri saydığımız alanlar gibi alanlar oluşturarak daima yaşam boyu eğitimi desteklemelidir.
- Çocuklara oyun alanları, tiyatro oyunları, masal saatleri gibi hizmetler sunarak çocuklara da kütüphane kullanımını küçük yaşlarda aşılacak gerekmektedir.
- Binalarda depolama ve raf sistemleri akıllı olabilir. Böylelikle hem kullanıcı hem de çalışanlar için kolaylık sağlanır.
- Binanın iç alan özellikleri ve dış yapısının yanında bahçe alanı da önemlidir. Bahçede kullanıcılar için hem yeşil alanda doğa ile vakit geçirmek hem de çocuklar için oyun parkları olabilir.
- Binaların iç ve dış güvenliğinin sağlanması için gerekli sayılarda personelin çalıştırılması gerekmektedir.
- Kütüphane binalarında çalışan ve kullanıcılar için otopark hizmeti olmalıdır.
- Kütüphane binaları tasarlanırken mimarlar ve kütüphane çalışanları daima iletişim ve iş birliği içerisinde olmalıdır. Kütüphane çalışanları, kullanıcıların ihtiyaçlarını ve kütüphanenin koleksiyonunu, kullanılan herhangi bir sistemi, makineyi işin içerisinde olan kişiler olarak daha iyi bildikleri için bina tasarım süreçlerinde rol almaları gerekmektedir.
- Kütüphanenin hedefleri, yasal mevzuatları ve politikaları net bir şekilde belirlenmelidir.
- Kütüphane çalışanları nitelikli, yenilikçi, kendisini daima geliştiren, idealist proaktif kişiler olmalıdırlar. Aslında en önemli unsur bence kütüphanelerde bölüm mezunu kişilerin çalıştırılması gerektiğidir. Tabi ki tüm kütüphane çalışanlarını kastetmiyorum ama uzmanlık gerektiren bazı bölümlerde mesela yönetici kadrosunda, teknik hizmetler bölümünde (yayın sağlama, koleksiyon geliştirme, katalog vb.) Bilgi ve Belge Yönetimi alanında eğitim almış kişilerin çalışmasının daha doğru olacağı düşüncesindeyim. Böylece hem kütüphane hem kullanıcılar doğru bilgiye doğru şekilde yönlendirilebilirler.
- Kütüphanelerde çalışanların yeterli sayıda olması gerekmektedir. Eksik personel ile çalışıldığında verimlilikte maalesef düşmektedir.
- Kütüphane çalışanları bilgi ve dijital okuryazar olmalı ve kullanıcılarına da bunu öğretmelidir.
- Kütüphane koleksiyonu seçilirken kullanıcıların ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır.

Kaynakların nicel ve nitel olarak değerlendirilmesi yapılmalıdır.

- Kütüphane çalışanları kurum için sosyal medya kullanmalı ve bunun üzerinden kütüphanelerini tanıtmalı ve oradan duyuruları, yenilikleri, eğitimleri paylaşmalıdır.
- Çalışanlar çağımızın gerektirdiği şekilde güncel teknolojik ve dijital hizmetler hakkında eğitimler alıp bilgi sahibi olmalıdır ki toplumsal, teknolojik gelişime adapte olabilsinler ve kullanıcılara daha iyi hizmet sunabilsinler.
- Kurum ve çalışanlar daima yenilikçi stratejiler benimseyerek ilerlemelidir. Çağın gerisinde kalmamalı ve daima güncel hizmetler vermelilerdir.
- Kütüphane çalışanları daima üretici, yaratıcı ve kurumu geliştirici nitelikte olmalıdır. Fikirleri ve çalışmalarıyla hem kuruma hem kullanıcılara yetkinlik kazandırmalıdır.
- Çalışanların veri tabanları, web siteleri, yazılım, otomasyon gibi konularda daha detaylı eğitimler almaları gerekmektedir. Çünkü dijital devrimle birlikte görev tanımı artık geleneksel kütüphanecilik anlayışının dışına çıkmıştır. Artık bilgi işçisi, veri bilimcisi, veri analisti, veri uzmanı, bilgi taşıyıcısı gibi yeni meslek adlandırmaları mevcuttur.
- Kütüphanelerin her birimi hakkında bilgi sahibi olmak ve işleyişe hâkim olmak gerekmektedir. Böylece kullanıcıların her sorusuna makul cevaplar verilebilir.
- Teknolojinin geldiği son noktada yapay zekanın kütüphanecilerin işlerini elinden alacağı gibi bir düşünce mevcut olsa da bunu kurumun ve çalışanların faydasına çevirmek kişilerin elindedir. Mesela kurumlarda yapay zeka destekli makine ve robotların daha fazla yer alması, yapay zeka desteği ile halledilebilecek otomatikleşmiş işlemlerin daha hızlı şekilde halledilmesini sağlar. Böylece çalışanlar diğer detay ve strateji gerektiren işlere yoğunlaşarak kurumu daha ileriye taşıyabilir ve kullanıcılara daha güzel hizmetler sunulabilir.
- Çalışanların motivasyonlarını yüksek tutmaları için çeşitli organizasyonlar yapılmalıdır.
- Kütüphaneler diğer kütüphanelerle ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışmalıdır.
- Kütüphanelerin gerek binası gerek dermesi için bütçe planlaması yapılması gerekmektedir. Bütçe konusu çok kapsamlı ve önemlidir. Kütüphanenin hem fiziksel hem elektronik kaynaklarını, bina unsurlarını, alanları, verilecek eğitimleri vb. birçok unsur için düşünülmesi gerekir. Bütçe eksikliği maalesef kütüphanelerin hizmet kalitesini kötü yönde etkilemektedir.
- Bütçe planlaması oluşturulduktan sonra gerektiği zamanlarda bütçe güncellemeleri yapılmalıdır. Bu güncellemelerin sonucu kütüphanelere artı yönde yansır.
- Kütüphanelerin stratejik planlamaları yapılırken güçlü ve zayıf yönleri göz önünde bulundurularak SWOT analizleri ile ilerlenmesi daha sistematik ve bilinçli olur.
- Kütüphanelerde iş güvenliği ve ilkyardım eğitimleri verilmelidir. Böylelikle oluşabilecek iş kazalarının önüne geçilebilir. Oluşabilecek ilkyardım ihtiyacında bilinçli davranılabilir.

Bu öneriler Türkiye'deki kütüphanelerin hiçbirisinde bu tarz hizmetler yok demek değildir. Genel anlamda amaç eksikliği olan halk kütüphanelerinin iyileştirilmeleri adına topluma daha faydalı olup, kültürel mirasımıza sahip çıkıp, daima sürdürülebilir, yenilikçi yaklaşımı benimseyerek gelecek kuşaklara güzel hizmet alanları sunulmasını sağlamaktır.

KAYNAKÇA

- Ayuntamiento de Madrid.* (tarih yok). April 09, 2024 tarihinde <https://bibliotecas.madrid.es : https://www.madrid.es/portales/munimadrid/es/Inicio/Cultura-ocio-y-deporte/Cultura-y-ocio/Direcciones-y-telefonos/Biblioteca-Publica-Municipal-Gabriel-Garcia-Marquez?Useravgnextfmt=default&vgnextoid=e4bf3d0b5e71c010VgnVCM1000000b205a0aRCRD&vgnnextchannel> adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (tarih yok). April 09, 2024 tarihinde <https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/en/canal/pla-director-de-biblioteques-de-barcelona> adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (tarih yok). April 09, 2024 tarihinde <https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/ca/canal/fons-francisco-ibañez> adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (tarih yok). April 09, 2024 tarihinde <https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/ca/canal/sant-marti-0> adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (2023). *The Gabriel García Márquez Library in Barcelona: Best Public Library of the Year, 2023.* April 09, 2024 tarihinde www.barcelona.cat: https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/es/bibgarciamarquez/noticias/la-biblioteca-gabriel-garcia-marquez-de-barcelona-es-la-mejor-biblioteca-publica-del-ano_1313376 adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (tarih yok). *Ràdio Maconda.* April 09, 2024 tarihinde www.barcelona.cat: https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/ca/canal/r%C3%A0dio-maconda adresinden alındı
- Biblioteques de Barcelona.* (tarih yok). *Sensory space.* April 09, 2024 tarihinde www.barcelona.cat: https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/ca/canal/espai-sensorial adresinden alındı
- Boardman, B. (2023). *Parramatta Town Hall / DesignInc + Lacoste + Stevenson Architects + Manuelle Gautrand Architecture + TKD Architects.* ArchDaily, Parramatta, Australia. April 13, 2024 tarihinde https://www.archdaily.com/1015025/parramatta-town-hall-designinc-plus-lacoste-plus-stevenson-architects-plus-manuelle-gautrand-architecture-plus-tkd-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab adresinden alındı
- Culture.si.* (tarih yok). April 09, 2024 tarihinde www.culture.si: https://www.culture.si/en/Valvasor_Library,_Kr%C5%A1ko adresinden alındı
- Fiori, B. (2017, October 25). Social Design Magazine. *New Shanghai East Library The Library Learning Center And Social Life.* April 16, 2024 tarihinde <https://en.socialdesignmagazine.com/mag/architettura/nuova-shanghai-east-library-la-biblioteca-centro-dapprendimento-e-di-vita-sociale/> adresinden alındı
- Granada, J. (2022). *Gabriel García Márquez Library / SUMA Arquitectura.* Archdaily, Barcelona, İspanya. April 09, 2024 tarihinde <https://www.archdaily.com/1000198/gabriel-garcia-marquez-library-suma-arquitectura> adresinden alındı

- IFLA. (2023, February 21). April 2, 2023 tarihinde <https://www.ifla.org/ifla-systematic-public-library-of-the-year/>: <https://www.ifla.org/news/now-open-applications-for-public-library-of-the-year-2023/> adresinden alındı
- PHIVE is Parramatta Square. (tarih yok). *History and Heritage Services*. April 13, 2024 tarihinde City of Parramatta: <https://www.cityofparramatta.nsw.gov.au/phive/library/heritage-and-history-services> adresinden alındı
- PHIVE is Parramatta Square. (tarih yok). *Library*. April 13, 2024 tarihinde www.cityofparramatta.nsw.gov.au: <https://www.cityofparramatta.nsw.gov.au/phive/library> adresinden alındı
- RawVision Studio. (2022). *Shanghai Library East / SHL*. April 14, 2024 tarihinde Archdaily: <https://www.archdaily.com/989766/shanghai-library-east-shl/633554084dba6e4426c94fa9-shanghai-library-east-shl-photo> adresinden alındı
- Schmidt Hammer Lassen. (2023, April 13). *Artworks By 10 Prominent Artists For The Shanghai Library East Unveiled*. April 14, 2024 tarihinde www.shl.dk: <https://www.shl.dk/agendas-insights/artworks-by-10-prominent-artists-for-the-shanghai-library-east-unveiled> adresinden alındı
- Schmidt Hammer Lassen. (tarih yok). *Shanghai Library East*. April 13, 2024 tarihinde www.shl.dk: <https://www.shl.dk/work/shanghai-library-east> adresinden alındı
- Shanghai Library Institute of Scientific and Technical Information of Shanghai. (tarih yok). *Working hours*. April 16, 2024 tarihinde old.library.sh.cn: <https://www.library.sh.cn/guide/promiss/81525> adresinden alındı
- Systematic. (2023, August 21). *This year's best new public library is in Spain*. April 09, 2024 tarihinde systematic.com: <https://systematic.com/en-gb/industries/library-learning/news-knowledge/news/public-library-of-the-year-2023/> adresinden alındı
- Valvasorjeva knjižnica Krško. (2024). April 12, 2024 tarihinde <http://www.knjiznica-krsko.si>: <http://www.knjiznica-krsko.si/informacije/za-uporabnike/prostori-in-oprema.html> adresinden alındı
- Valvasorjeva knjižnica Krško. (2024). *I live and rejoice with the library: Working with users with special needs*. April 12, 2024 tarihinde <http://www.knjiznica-krsko.si>: <http://www.knjiznica-krsko.si/dejavnosti/mladina/%C5%BEivim-in-se-veselim-s-knji%C5%BEnice.html> adresinden alındı
- Valvasorjeva knjižnica Krško. (2024). *New bookshelf gallery*. April 12, 2024 tarihinde <http://www.knjiznica-krsko.si/>: <http://www.knjiznica-krsko.si/dogodki/galerija-nove-knji%C5%BEnice.html> adresinden alındı
- Valvasorjeve knjižnice Krško. (2024, April 12). *Treasures of the Valvasor Library Krško*. Valvasorjeve knjižnice Krško: <http://www.knjiznica-krsko.si/posebne-zbirke/zakladi-valvasorjeve-knji%C5%BEnice-kr%C5%A1ko.html> adresinden alındı